

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal, MTI kirendeltség:
Vármegyeháza II. udvar
Telefon: 109. Postafiók: 69.FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BOGYAY KÁLMÁNMegjelenik szombaton délben
Előfizetési ár:
Negyedévre 1:20 P, félévre 2:40 P, egész évre 4:80 P

HETI SZEMLE

Öregek és fiatalok

Az ország közvéleménye bizonyára igazat fog adni Károlyi Gyula grófnak abban, hogy szükség van arra, hogy az öregek, akik életük munkáját elvégezték s immár szellemi és testi erőik fogyatkozásával a megérdemelt nyugalom korába jutottak, a cselekvés, a munka, az alkotás szerepét és feladatait az erősebb, rugalmasabb, edzettebb fiatal nemzedéknek adják át. Szükség van erre elsősorban a nemzet egyeteme szempontjából, mert csak az ifjuság ereje, tettrekészsége, lendülete vezeti előre a nemzetet a fejlődés, a haladás, a boldogulás, a gyarapodás útján, az élet örök törvényei szerint az idősebbnek már hiányzik a rugékonyság, az elevenség és kitartás, amely az ifjabb korosztályokat jellemzi s amelyet egyetlen nemzet sem nélkülözhet. Ezért fogadja a magyar közvélemény Károlyi Gyula gróf bátor és őszinte igazságát örömmel.

A magyar közvélemény és elsősorban a magyar fiatalság azonban nem eshetik a szertelen túlzás hibájába s épen ezért különbséget kell, hogy tegyen az idősebb korosztály egyes tagjai között. A magyar fiatalság ugyanis nagyon jól tudja, hogy a nemzet sorsát és jövőjét nemcsak az ifjuság rugalmas ereje, lendülete, hanem az öregek egy életen át leszűrt tapasztalatai, bölcsessége, példaadása, megfontoltsága együttesen viszi előre.

Károlyi Gyula grófnak tétele nem is annyira az életkorra, az évek számára, a korosztályokra vonatkozik, mint inkább a szellemi és testi erők frissességére. Ebben az értelemben fogadhatjuk el a volt miniszterelnök által hangoztatott igazságot, abban a reményben, hogy az a magyar élet minden egyes területén érvényesülni fog.

A magyar igazság és a Népszövetség

A Nemzetek Szövetsége a maga garanciája alá helyezte a kisebbségi szerződésben az utódállamok magyarságának jogait és ennek ellenére, tizenöt esztendő alatt egyetlen őszinte és eredményes

lépés sem történt az igazság érvényesítése érdekében a magyar faj megvédelmezésére. A Népszövetség nem tudta kikényszeríteni Csehszlovákiától annak a törvényes kötelezettségének teljesítését, hogy autonómiát adjon a Felvidéknek és a Ruténföldnek, nem tartotta érdemesnek, hogy a panaszaikat, — amelyeket nemcsak a trianoni határon innen és túl élő magyarok kiáltottak világgá, hanem, amelyeknek jogosultságát, elfogulatlan külföldiek is helyszíni tapasztalataik alapján számtalanszor megerősítették, — csak egyszer is megvizsgálja a helyszínrre küldött pártatlan bizottsággal.

Évek során át fenntartott egy

olyan elképzelhetetlen rendszert, amely mellett a jogfosztás miatt bepanaszolt állam a maga ügyében bíró és még hozzá praejudicialisan perdöntő legyen. Közönyösen nézték, hogyan pusztul el ez a magyarság, amely a Duna-völgyében először alkotta meg az állami konszolidációt, amely ezer esztendőn keresztül a rendnek, a békének, a tisztességnek és a civilizációnak öre és fenntartója volt és amely vére hullásával védte a Nyugat kulturáját. Nem vette észre a párizsi és párizskörnyéki diktátumok rettenetes erkölcsi és materiális következeit. Nem látta a termelés anarchiáját, a fogyasztás elsovadását, a kereskedelmi for-

galomnak felére, sőt harmadára való összezsugorodását, a nyomorgók, az éhezők, a munkanélküliek millióinak elkeseredett és mindenre elszánt hadát. Nem vette észre a gyűlöletnek, az elzárkózásnak azt a pestises légkörét, amelyben az emberek együttműködése és boldogulása lehetetlenség. Nem vette észre, hogy itt nemcsak a magyarság, hanem az egész emberiség ellen is bünt követnek el.

Mert mi az emberiség? Üres fantom, amely testet csak az egyes nemzetek alakjában és cselekedeteiben ölt. Ha nem engedik érvényesülni a faji tehetséget, akkor az emberi fejlődés béna marad és megáll.

„A francia vérrel kivivott győzelmet hollók és sakálok használták ki!”

Egy francia lapszerkesztő őszinte cikke Benesről és társairól

Henry de Chambon, a Revue Parlementaire főszerkesztője „Titulescu, Benes et Compagnie” címen cikket írt, amelyben hevesen támadja a kisantant háborus politikáját. Titulescu, Benes et Compagnie a neve annak a nagyvállalatnak — írja — amely a háboru gyászos éveiben alakult meg. Mialatt a mi fiaink abban a hiszemben harcoltak, hogy vérüket a világ szabadságáért hullatják, addig egyesek már szervezkedtek, hogy kihasználják a francia vérrel kivivott győzelmet. A világháboru igazi győztesei ezek

a hollók és sakálok voltak, akik már előre szőtték csel-szövényeiket. A Páris környékén kötött békék a háborus veszedelmet nemcsak hogy nem szüntették meg, de egyenesen megnövelték. Ezek a szerződések nem orvosolták, hanem súlyosbították az igazságtalanságokat, a népeket pedig, néhány kivételt leszámítva, nem szabadították fel, ellenkezően, új szolgásgót teremtettek. A szabadság, amelyet életre akartunk kelteni, minden nap mélyebben sülyed le sirjába.

A szomszéd vármegyék uri társadalma is

nagy számban vesz részt a

Zemplénvármegyei Bálon

Huszöndöt év óta nem volt Zemplénvármegyében olyan nagyarányú és fényes külsőségei mellett is közvetlen, magyaros hangulatu ünnepeles mulatság mint a megyebál, mely február hó 10-én este fél 10 órakor kezdődik Zemplénvármegye székházának összes emeleti termében.

A legutóbbi napokban egymás-

után érkeztek a bejelentések a szomszédos vármegyékből, melyek szerint a megyebálon hatalmas vendégsereg fog felvonulni és pedig nemcsak a közvetlenül szomszédos környékekről, hanem Budapestről, sőt az ország távolabbi részeiből is.

Az országos előkelőségek, akiknek Zemplénvármegyével valami kapcsolatuk van, csaknem teljes

számban megígérték részvételüket. Az előkelőségek hosszú sora után lapunk zártakor jelentették be megjelenésüket gróf Andrássy Géza, báró Láng Boldizsár, gróf Serényi László és még számosan.

Ötvennyolc védnök és védnöknő, hatvannyolc tiszteletbeli elnök, százhárom háziasszony és száz-tizennégy rendező buzgólkodik a nagyszabású bál előkészületein. *Leveldi dr. Kozma Györgyné* főispánné irányítása és *Mattyasovszky Kálmán* tb. vm. főjegyző főrendezése mellett.

Sacharov cári altábornagy a Nemzeti Kaszinóban

Sacharov Konstantin cári altábornagy f. évi február hó 16-án este 8 óra 15 p. kezdettel a Zemplénvármegyei Nemzeti Kaszinó előadó nagytermében előadást tart: „Az új pánszlávizmus hazug alapelvei és az azokból fenyegető veszedelmek” címmel.

Kisérétében megjelennek vitéz Mándoky Sándor ny. ezredes lelkész move társelnöke és Sármezei László tanár a turán szövetség alvezére.

Az előadást a kaszinó és a helybeli move. rendezi. Sacharov Konstantin altábornagy a háboru és az összeomlás förgetegében ujjászűletett oroszországi népi törekvéseknek világszerte ismert képviselője. Irodalmi munkásságában is és előadásaiban is megdöbbentően hatalmas távlatot nyit meg a magyarság előtt. Előadásainak tengelye: Az oroszországi megkínzott népek

Egyes szám ára 10 fillér.

egyetemestiltakozása a szláv közösség, a cseh árulás, a nyugati önzés és kizsákmányoló anyagelvűség ellen, amelynek együttes munkával Oroszország nem kis részben turáni származású és velünk közös vérségű népeit a bolsevizmus poklába taszították és őket abból az emberi együvértározás teljes megtagadásával soha ki nem mentenék. Sacharov hitvallása a magyarral közös faji eszmény, az önzetlen, becsületes keleti lelkeség és az ebből most kialakuló egységes új turáni tudat, amelynek oszlopai a magyar, a bolgár és a török tatár népek és mely turáni tudat jegyében születnek ma Oroszországnak a pánszlávizmus bódulatából kegyetlenül nem csak kijózanodott, de azzal végkép leszámolt népei is.

Ha magyar ember mondaná mind azt amit Sacharov műveiből olvassunk, előadásából hallunk, akkor is megkapnak e gondolatok és e most alakuló új világok távlata. Ám a turáni fajba vetett ezt a megváltó hitet itthon akárki magyar fanatizmusnak, elfogultságnak minősíthetné. Világjelentőségűvé ezt az új idealógiát részben épp az teszi, hogy az oroszok egy nagy, turáni származású vezér egyénisége is hirdeti, aki felelős állásban, az események izzó központjában küzdötte végig a hadjáratok, háború és politikai harcok egész sorát. Sacharov, a cári tábornok hőskölteményekbe illő élmények révén ismerte és szerette meg Ázsia lelkét, találta meg az egységes, megtisztult új világ hordására képesítő rokonvonásokat a turáni népekben és így bennünk, magyarokban is. Ugyanakkor viszont közvetlenül tapasztalta és hiteles adatokkal bizonyítja a nemzetközi politika alacsonyrendű fondorlátait s ezek koronájaként a cseh légiók hitszegését, hitványságait. Orosz tábornok léteré kezdte meg az összes világnyelveken megjelenő könyveivel a harcot az orosz pánszlávizmussal ellen és a csehek leleplezésére. Így küzd a bolsevizmus nem csak tünete, de lelki gyökerei ellen is. Nem az elavult és csődöt mondott szláv-orosz szellem tarthatatlan erőszakolásával, hanem egy új egységesebb nemesebb világnézet: Turáni világnézet teljes kialakulásával és annak érvényesítésével harcol. Meggyőző ereje, érdekes, hatalmas egyénisége saját népe mellett, irodalmi műveiben is, a magyarság önbi-zalmának felszításában és jövő nagyságunk célszerű megalapozásában is segít. Nyílt és titkos el-lenségei itthon és a határokon ki-

vül épp ezért gyűlölettel borítják és rágalomokkal szigetelik körül Sacharov alakját. Másrészt barátaink és véreink annál nagyobbra becsülik; Magyarország kormányzója Sacharov tábornokot a magyar érdemrend első osztályával tüntette ki.

Jelenlegi körútjának előadásai ts kivétel nélkül a főt említett célok és eszmék szolgálatában állanak.

Az előadás iránt érdeklődő közönséget szeretettel hívja meg a kaszinó és a move. vezetősége.

MADARAK

I.

Varju sétál tiszamenti
Hómezőben,
Alomtalan buzavirág —
Temetőben
Gyászruhája szép feketén
Ragyog róla,
Mintha csak a tiszteletes
Palástjából szabták volna.

Kósa népe, árva népe
A pusztának.
Minden szava csupa jajszó,
Csupa bánat...
Nincs a mező, nincs a fészke,
Nincs a párja...
Azért illik holtig tartó
Napsírató gyásza rája.

II.

Nem indul a fogoly madár
Délre,
Itthon marad a varjakkal
Télre;
Mintha mindig csak a földön
Járna,
Mintha nem vón felsegítő
Könnyű szárnya.

Én se tudok elindulni
Innen,
Rabkenyérre fogott rá az
Isten.
Raboskodom fogoly madár —
Módra,
Gyökeret vert vándorbotra
Támaszkodva.

FARKAS ANDOR

Földes Lajos hírlapíró

bocsánatot kért a Furmint R.-T. vezetőségétől

„Az inkriminált cikk tartalma eredetileg nem tőlem származik!”

A „Sárospatak” c. sajtótermék több cikkben foglalkozott a sárospataki „Furmint” Rt. vezetőségével, melyet különböző ügyek miatti megtámadott.

Igy többek között a lap mult évi október 12-iki számában „Az Ujtelep lakosságának tiltakozása a Furmint részére kiadott telepengedély miatt” cím alatt is közölt egy hasontermészetű cikket, amelynek egyes kitételeit a részvénytársaság magára nézve sértőnek találta és sajtópert indított a lap ellen. A lefolytatott vizsgálat során Földes Lajos vállalta a szerzőséget, mire kedden, febr. 6-án az ujhelyi kir. törvényszék Köröskényi-tanácsa előtt fő tárgyalásra került az ügy.

A fő tárgyalás megnyitása után Köröskényi tanácselnök békés elintézésre szölitotta fel a feleket. A felszólításra dr. Benyovszky László bejelentette, hogy hajlandó a békés elintézésre, amennyiben a vádlott egy bocsánatkérő nyilatkozatot ad s azt lapjában saját költségén közzéteszi.

A vádlott Földes Lajos készségesen beleegyezett ebbe az elintézésbe, ami után főmagánvádló képviselője a vádat elejtette, mire

a bíróság az eljárást megszüntette. A tárgyalás során megfogalmazott és elfogadott bocsánatkérő nyilatkozat a következő:

„Kijelentem, hogy a „Sárospatak” című hetilap 1933. évi okt. 12-én megjelent 41-ik számában „Az Ujtelep lakosságának tiltakozása a Furmint részére kiadott telepengedély miatt” cím alatt megjelent cikkben foglaltak nem az én álláspontomat képezik és azokkal magamat nem azonosítom, — az abban foglalt sértő és rágalmozó állításokat valóknak nem tekintem és amennyiben a Furmint R.-T. a cikk tartalma miatt megsértve érzi magát — ezért bocsánatot kérek annál is inkább, mert az inkriminált cikk tartalma eredetileg nem tőlem származik. — Egyben kötelezem magamat arra, hogy ezen nyilatkozatot az inkriminált cikknek megfelelő helyen és szedéssel a „Sárospatak” című lap leközelebbi számában közzéteszem. A felmerült perköltések viselését vállalom.

A vádlott miskolci újságíró fenti nyilatkozatkozatából következtetésként megállapítható, hogy a Furmint R.-T. elleni támadások alaptalanoknak tekintendő.

Zemplésvármegyei Nemzeti Kaszinó kulturdelutánja

A Zemplésvármegyei Nemzeti Kaszinó folyó hó 6-án rendezett kultürestjén Szepesi Bódog kegyesrendi tanár tartott előadást „A Szepesség hazafisága” címmel. Történelmi adatokat sorolt fel a II. Géza királyunk idejében letelepedett zipszer lakosság állandó hazafias gondolkodásának és érzésének bizonyosságaiért. A tártjárás idején a védekezésben, — az alkotmány és vallás-szabadságért folytatott küzdelmek, valamint az 1948—49 évi szabadságharc idején fényes példáját adták a szepességi zipserek annak, hogy bár nyelvben németek, lélekben mindig magyarok voltak. Most is azok s a magyar államhoz való hűséges ragaszkodásuknak tanujelét adták a cseh megszállás után is. Nagyhatású beszédének befejezéseként rámutatott azokra a feladatokra, melyeknek megvalósítása a mi határszéli városunkban elodázhatatlan hazafias kötelesség. Városunkban hiányzik még mindig a hősi emlékmű és az országzászló. E téren már sokkal kisebb városok és községek is megelőztek bennünket. Kéri a város vezetőit és társadalmát, hogy e kérdést a megvalósulásig állandóan tartsák napirenden. A könynyekig megható, szívhez szóló előadás magával ragadta a szép számmal megjelent hallgatóságot. Lackó József „Sárospatak, Dombóvár” és „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország” c. hatásos énekszámait után dr. Domján Elek záróbeszédében köszönetet mondott a szereplőknek s kifejezést adott annak a közös óhajnak, hogy a hősök emléke s az országzászló mielőbb elfoglalhassa helyét. (k. e.)

— Romlik a cseh pénz.

Cseh ország immár nem tudja palástolni gazdasági válságának katasztrófális arányait. A cseh korona a nemzetközi pénzülciacon romlik és külföldi szakértők szerint ingadozásában nem is lehet megállítani. Csehország pénzügyi válsága annak a gazdasági politikának az eredménye, amelyet az ország folytat. Mialatt Magyarországgal is vámháborút kezdett, tönkretette saját iparát s a nyomorgó felvidék után már maguk a csehek is egyre jobban érzik az elszegényedést és a munkanélküliség súlyát.

Klein Kálmán megnagyobbított divatáruházát
a Horthy Miklós—Molnár István-u. sarokra
(a volt Szántó-féle üzlethelyiségbe) **helyezte át.**

H

— Kaz
László ny
a Zemplény
Kör elnöke
mélto kitar
lelkes igy
néhány ku
tására tá
egy-egy
vármegyer
dalmi célu
zetében.
tének élér
ból teadé
kivánja a
felé fordít
irodalmi t
az elgond
és azt, ho
lalkozás sz
támogatás
meghívott
vel lefoly
getés tárg
egyszerű
próza író
novellája

— Kir

hányjövéd
35.354/193
tével Csás
hélygyári
szakaltiszt

— A r

csuztatá
genciája
testület ta
vacSORa k
herceggut
Dudinszky
nemissza
csuztatta
munkássá
emlékezett

— Es

Pál máv
ruár 11-
déli 12
róm. kath
vezeti ol
Feké Ján
dolna le

— Fél

adás a
körben
Kongrega
likus Olv
mint erk
műkedve
előadást
reggel é

U

Fek
Sz

HIREK

— **Kazinczy-tea.** *Emödy László* ny. tvszéki. t. elnök a Zempléni vármegyei Kazinczy-Kör elnöke, aki oly bámulatra méltó kitartással és szüntelenül lelkes igyekezettel, csupán néhány kultúra barát támogatására támaszkodva szinte egyes-egyedül tartja a lelket vármegyénk ez egyetlen irodalmi célú társadalmi szervezetében. — Most a Kör életének élénkebbé tétele céljából teadélutánok rendezésével kívánja a közérdeklődést a Kör felé fordítani. Az első ilyen irodalmi tea fényesen igazolta az elgondolás életrevalóságát és azt, hogy e kulturális vállalkozás számíthat a kör tagok támogatására. A mintegy husz meghívott vendég részvételével lefolyt teadélután beszélgetés tárgya *Szabó Pálnak* az egyszerű földműves sorban élő próza írónak egyik legújabb novellája volt.

— **Kinevezés.** A m. kir. dohányjövendéki központi igazgatóság 35.354/1933. I. ü. o. sz. rendeletével *Császár Árpád* m. kir. dohánygyári műszerész I-ső osztályu szakaltiszté nevezte ki.

— **A ricsei főjegyző bucsuztatása.** Ricse község intelligenciája és a községi képviselőtestület tagjai január 31-én társas vacsora keretében bucsuztak el a hercegi körjegyzőségbe távozó *Dudinszky György* főjegyzőtől. *Bornemissza Miklós* főszt. gabiró bucsuztatta el a főjegyzőt, akinek munkásságáról meleg szavakkal emlékezett meg.

— **Esküvő.** *Dr Zsitkovszky Pál* máv intéző, állomásfőnök február 11-én farsang vasárnapján déli 12 órakor a sátoraljaujhelyi róm. kath. plébánia templomban vezeti oltárhoz *Fekete Erzsébetet*, *Fekete János* és neje *Molnár Magdolna* leányát.

— **Fényesen sikerült előadás a Katolikus Olvasókörben.** A görögkatolikus Mária Kongregáció február 4-én a Katolikus Olvasókörben úgy anyagilag, mint erkölcsileg pompásan sikerült műkedvelői előadást rendezett. Az előadást tánc követte, mely kora reggel ért véget.

Báró Waldbott Frigyes nagy beszéde a gazdák érdekében

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara Zemplén, Abauj, Borsod, Gömör és Heves vármegyék gazdasági egyesületeinek bevonásával február 3-án délelőtt Miskolcon körzeti gyűlést tartott, amelyen az 1934. évi búzatermés árának 18—20 pengőre való fel-emelésének lehetőségeit és akadályait vitatták meg.

A zempléni birtokosok által is látogatott körzeti gyűlés első szónoka *Waldbott Frigyes báró*, a zempléni Gazdasági Egyesület elnöke volt, aki egyesülete nevében köszönetet mondott *Lukács Béla* kamarai elnöknek a kezdeményezett akciójáért, majd fel-említette, hogy eddigi tapasztalatai szerint mindig későn kezdenek foglalkozni a terményárak problémájával. Szerinte nemcsak a buza árának megállapításával kell

foglalkozni, mert hiszen például Zemplénben előfordult, hogy a gazdáknak mindentük volt, csak épen búzájuk nem és így nem élvezhették azokat a kedvezményeket, amelyeket csak a búzának adtak meg. Kivánatosnak tartja, hogy a gazdatársadalom ezekben a kérdésekben teljesen egységes álláspontra jusson. Javasolta, hogy nemcsak a búzára, hanem a többi termékekre is terjesszék ki a kedvezményeket.

Melczér László, a borsodvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke megköszönte *Lukács Béla* kezdeményezését és magáévá tette *Waldbott Frigyes báró* érveléseit.

Végül a gyűlés, többek felszólalása után, a buzaárak minimálása és újabb zöldhitelek folyósítása mellett foglalt állást.

Újból pompásan sikerült a sátoraljaujhelyi ipartestületi műkedvelők előadása

A sátoraljaujhelyi Ipartestületi Dalárda műkedvelői gárdája hétfőn este megismételte a Városi Színházban a „Katonadolog“ című operett előadását és pedig újból a legmelegebb siker mellett.

Az előadás kezdete előtt pár perccel valóságos harc folyt a jegyért. Sajnos, nagyon sokan jegy nélkül voltak kénytelenek távozni, mert a beállított pótszékekre kiadott jegyek is egytől-egyig mind elfogytak.

Az ipartestületi műkedvelők meg is feleltek a nagy bizalomnak, amennyiben újból olyan komoly művészi eseményt produkáltak, amely hivatásos színészeknek is becsületére vált volna.

Első helyen kell kiemelnünk a darab rendezőjét *Gondkevi Cs. Ferencet*, aki alapos tudásával és fáradságot nem ismerve a Dalárda műkedvelőinek játéktudását és műkedvelői ambícióját a legmagasabb fokra emelte.

Következik *Kracson József* kitűnő vezetése mellett a zenekar kiváló és minden tekintetben elismerésre méltó teljesítménye.

A szereplők közül az első hely a hangban és játékban egyaránt elsőrendűt nyújtó primadonnát, *Kovács Katót* illeti, akiben máris kész színésznőt ismertünk meg.

Kitűnő volt *Gondkevi Cs. Aranka*, mint táncos szubrett.

Meleg elismerés illeti a Bodor Pista szerepét játszó *Simkó András* bonvivánnak játékát.

A szereplők közül nagyon jók voltak még a ravasz és humoros kínai kormányzó *Titkó Gyula*, a szerelmes kínai Masika Endre, a daliás huszárörnagy Papp Sándor, az együgyű néptanító Weinstein Miklós és a bőhumoru dajkát alakító Csoma Ida.

És végül nem szabad megfeledkeznünk a kisebb szereplőkről sem, mert énekük és játékuk a publikumnak szintén a legnagyobb tetszését érdemelte ki.

A siker tehát igen nagy volt. Haladjon a Dalárda műkedvelői gárdája továbbra is ezen a megkezdett úton.

Reméljük, hogy a közel jövőben új színdarabbal lép meg az érdeklődő közönséget. A siker biztosítva van!

— **Körjegyzői behelyettesítés.** A bodrogközi járás főszt. gabirója a ricsei körjegyzőségbe vezetőjegyzőnek *Czike Károly* kis-rozvágyi adóügyi jegyzőt, segédjegyzőnek pedig *Gál József* okl. jegyzőt helyettesítette be.

— **Halálozás.** Vasmegyeri dr. Megyeri Pál, Szabolcs vármegyei tb. főügyésze, Vasmegyer község diszpolgára 73 éves korában meghalt. Az elhunytban nagyatádi dr. Czinder Jenő szerencsi kir. körjegyző felesége édesapját gyászolja.

— **Nagymagyarország az égen.** Hollandiából írják: Különös, felemelő égi tűnemény szemtanúi voltak február 1-én, csütörtökön, délelőtt 10 és 11 óra közt a hollandusok, Rózsaszinben uszó, gyönyörű felhőkből kiformalódott az égen Nagymagyarország képe, oly pontos és határozott körvonalakban és relief árnyalatban, hogy maguk a hollandusok teljes határozottsággal ráismertek. A Szent Vince iskola egyik tanítója I. *Jaffarmans* a jelenséget megpillantva abbahagyta a tanítást s figyelmeztette tanítványait, hogy az ablakon át figyeljék meg a csodálatos tűneményt. A derék magyarbarát tanító a látomány hatása alatt az egész órán át a magyar sorsról beszélt tanítványainak. E sorok íróját több ismerőse, így *Ch. Weltar*, volt gyarmatügyi miniszter neje is, telefonon hívta fel, hogy nézze meg a nyugati égboltozatot. Részletesen nem is jelölte meg, miről van szó, mégis alig hogy kitekintettem az égre, keresés nélkül megtaláltam Nagymagyarországnak nyugatról-keletre uszó, napsugárban tündöklő képét. Oly tiszta volt a kép, hogy a képzelet minden megerőltetése nélkül a magyar hegyek és folyók egy részét is fel lehetett rajta ismerni.

— **Felhívás a hadirokkantakhoz.** A város polgármestere felhívja a város területén lakó összes hadirokkantakat és más hadigondozottakat (hadiözvegyek, hadiárva stb.), hogy a honvédelmi miniszter körrendeletével kiadott utasítás értelmében a városháza 2-es számú hivatalos helyiségében folyó évi március hó 15-ig bezárólag déli 12 órától 2 óráig és délután 4 órától 6 óráig jelentkezési kötelezettségüknek saját érdekükben tegyenek eleget. A jelentkezésekre vonatkozó részletes értesítés a falragaszokon olvasható

Uradalmak, Hivatalok, Kereskedők figyelmébe!

Írógéppapírok
Írógépszallagok
Írógépgummik
Írógép-indigópapírok

Írópapírok
Fogalmazópapír
Kereskedelmi levélpapírok
Borítékok

Rajzpapírok ívekben és tekercsekben
Másolópapírok " " "
Milliméterpapírok " " "
Milliméter-másolópapír " " "
Másolóvászna tekercsekben és méterenként

továbbá irodafelszerelések és üzleti könyvek meglepő olcsó árakért kaphatók!

Zsebesavarirón-különlegességek!

Fekete, színes és másolóírónok!
Szabó Pál könyv-, zenemű- és papirkereskedésében Sátoraljaujhely. Telefon 126.

— **Miniszteri elismerés átadása Alsóbereckiben.** — Január 28-án, vasárnap délután meleg, szép ünneptérség keretében adta át Petreczky Jenő Zemplénvármegye tanfelügyelője Alsóbereckiben Magyar László községi igazgató tanítónak, mint levente-oktatónak, a kultuszminister elismerő kitüntetését azért a példaadó, fáradhatatlan hazafias munkájáért, hogy az alsóbereckii Levente Egyesület áldozatos munkával egy „Levente Otthont és Népházat” felépített és ezzel példát adott, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között is lehet ha erős akarat van, a magyar falu és a magyar ifjuság kulturális fejlődéséért a kormány anyagi támogatása nélkül is maradandó értéket alkotni. A szép ünnepélyen az egész falu népe és vezetősége részt vett. Ugyanekkor adta át a sátoraljaujhelyi járás testnevelési vezetősége Magyar László igazgatótanítónak az Országos Testnevelési Tanács elismerő levelét is.

— **Felülfizetések a pettyes bálon.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége Sátoraljaujhelyi Leánycsoportjának Pettyes Magyar táncestélyén február hó 1-én befolyt védnöki hozzájárulások és felülfizetések: Dr báró Waldbott Frigyesné Mária Alice kir. hercegnő 20 P., dr. Leveledi Kozma György 5 P, Emödy Lászlóné, Deák Andorné, Prágay Aurélné, Szeszlér Ödönné, vitéz Vitányi Dezsőné 10—10 P., dr. Orbán Kálmánné 6 P, báró Sennyei Istvánné, Fejes Ernőné, dr. Mezner Tiborné, Raskó Alfrédné, dr. Szent-Györgyi Zoltánné, Kossuth Kaszinó 5—5 P, Varga László szds., Szövényi Sándor fhgy. 3—3 P, Varga Sándorné Kiskőrös 2 P, Pucsek Béla fhgy. 1 P 50 fill, Zombory Annus falált pénz címén 2 P, Steindler Testvérek 3 P, mely összegért a Mansz Leánykör vezetősége hálás köszönetét fejezi ki.

A hét hőse

kétségtelenül Jávory mérnök, aki bár nem rég lakik városunkban, máris a társaság kedvence s a farsangoló Ujhely nélkülözhetetlen aranyifjúja lett.

A református táncmulatság és a pettyes bálon mint főhangulatcsinálót, a vasutasok bálján álarcos, gitáros bohócként láttuk, a vasárnapi református teadélutánon mint kellemes hangú énekes debütált, de legkedvesebb volt a „Katonadotog” hétfői előadásán, mikor is nézőből csaknem aktív szereplővé válva a színpadról kivánt boldog farsangot, hogy azután az orcseszerbe ülve mint zenész mutatkozzon be az ujhelyi közönségnek.

Ugy halljuk, egy ötletes bálrendező a meghívóra az alábbi csábító szöveget akarja nyomatni: „Hideg és meleg ételekről, jó zenéről és Jávory ur jelenlétéről gondoskodva van. (Péze).

Egy sátoraljaujhelyi favágó a titokzatos vasuti elgázolás áldozata

Megírta a „Zemplén”, hogy január hó 29-én este a Sátoraljaujhelyből negyed kilenc óra után Budapest felé induló személyvonat halálra gázolt egy ismeretlen 40 év körüli, szegényes öltözetű férfit, akinek a vonat összeroncsolta a fejét és levágta egyik lábát. A halott zsebeiben semmiféle írást sem találtak s így személyazonosságát nem tudták megállapítani.

A sátoraljaujhelyi csendőrök napokon keresztül nyomozott a borzalmas vasuti elgázolás titokzatos áldozatának kiléte után, de semmiféle tippet nem tudtak

szerezni a szerencsétlen névtelenről.

A napokon át tartó fáradhatatlan nyomozásnak most végre sikerült fényt deríteni a rejtélyes esetre. Megállapították, hogy a szerencsétlen ember Csurák János 35 éves sátoraljaujhelyi favágó volt, aki véletlen baleset áldozata lett. A szerencsétlen ember kissé italos állapotban a sinek között haladt és bár szembe ment a vagonnal, annak zaját a nagy viharban nem hallotta meg s így érte utól végzete.

A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

Szenzációsnak ígérkezik a sátospataki 65-ös bál

Az idei báli front egyik legjelentősebb eseményének ígérkezik a 65 ösök vasárnapi bálja, melyet mint már közöltünk, a főiskola Mudrány-tervében rendeznek meg.

A bálra a vidékről, Szerencsről, Miskolcra, Nyíregyházáról és Budapestre várakozáson felüli számban érkeznek a volt 65-ösök, akik megható példáját adják ezzel együttérzésüknek. Ez a tömeges érdeklődés eredményezte azt, hogy a jegyek már mind elkelték elővé-

telben. A rendezőségnek még két sor zsölyvét kellett soronkívül beállítani, hogy a várható torlódást elkerülje.

Számosan vannak olyanok is, akik a vidékről nem jöhetnek el a szenzációs induló 65-ös találkozóra. Ezek azonban, mint a rendezőség től értesültünk, távollmaradásuk dacára is beküldték adományukat a *Hősi Emlékmű* céljaira.

Vádlottak padja

Ügyész: Péze

Fennállásának 25-ik esztendőjébe lép ez évben a Sac., vagy ha úgy tetszik teljes nevén: a Sátoraljaujhelyi Athletikai Club. A már tavaly nagykorúvá lett egyesület megérdemli, hogy multjával, jelenével és jövőjével hosszasan foglalkozzunk, s ne méltóztassék csodálkozni, hogy a „vádlottak padja” rovatban irunk a népszerű pirosárga clubbal kapcsolatban.

A dicsőséges mult kedves emlékeiről a „Zemplén” cikksorozat fog a jubilláris esztendőben közölni, ezzel is hozzájárulva a Sac. megérdemelt ünnepléséhez.

Hogy pedig mégis vádiratot irunk ez évforduló alkalmával, azt az az alábbiak miatt vagyunk kénytelenek tenni.

A Sac. népszerű elnöke a Sac. vezetőségét a napokban vacsorán látta vendégül, s a pompás vacsora után a club 25 éves jubileuma, a közelgő tavaszi szezon előkészületei képezték a vezetőség jelen-

volt tagjainak a beszéde tárgyát.

De mi kell a sporthoz: pénz, pénz és újra csak pénz. S a megbeszélés volta képen másból sem állott, mint annak megtárgyalásából, hogy miként lehet előteremteni a szükséges anyagi eszközöket. Természetesen a tagdíjak is szóba kerültek, mert egy tiszta amatőr alapon álló egyesület első sorban a tagdíjakból kell fedezze a szűkrezabott sport kiadásokat. S itt kiderült azután, hogy a nagy multu, rengeteg sikert, tenger dicsőséget produkáló egyesületnek mond és ird 100 tagja nincs, aki tagsági díjat fizet. Idegenforgalom, reviziós propaganda s a jó Isten fndja mi mindent szolgál még ez a magára hagyott club.

S itt Ujhely város társadalmához kell fordulnunk. Méltóztassék tagsági díj fillérekkel lehetővé tenni az egyesület további működését. Nyugodtan állíthatjuk, a Sac megérdemelt és megszolgálja.

S ha ezen felhívásunk süket fülekre talál, — úgy Ujhely város társadalmára rászolgált arra, hogy „vádlottak padjára” ültessük.

Egy perc a temetőben

Nem igaz az, hogy dalol az erdő...
Nem igaz az, hogy a patak csobog...
Nem igaz az, hogy a felhők szárnyán a játszai napsugár végig robot...

Nem igaz semmi... kacagó nóta...
Nem igaz boldog, ifju tavasz...
Suhanó nyárral tünik az élet,
csak egy utolsó csókot szakaszt.

Letörölt könnyek emléke szálldos
a hóval borított hantok felett...
Nem volt itt soha csókos valóság
s virág fakasztó, szép kikelet

Kun György.

— Felemelték a vámörlesztési díjat.

A vámörlesztési malmok szövetségének és a tulajdonosoknak hónapokon át tartó mozgalma, melynek célja az őrlési díj felemelése volt, sikerre vezetett, mert a kormány az őrlési díjat most megjelent rendeletében 3 százalékkal felemelte. A rendelet értelmében vámörlesztési esetében mostantól kezdve a malmok buzánál 15, porlás címén 2, összesen 17 százalékot; rozsnál 18, porlásért 2, összesen 20 százalékot; kétszeresenél 16, porlásért 2, összesen 18 százalékot vonhatnak le az őrlésre behozott minden métermázsza gabona után. Darálás esetében a malomba vagy darálóba behozott minden métermázsza után 8, porlásért 1, összesen 9 százalékot vonhatnak le. A rendelet utasítja a malomellenőröket, hogy a malmokat abban a tekintetben is ellenőrizzék — nem szednek-e a megengedettnél magasabb őrlési díjat. A malmoknak ugyanis az őrlési és porlási díjon felül, bármilyen más ellenérték vagy egyéb szolgáltatás kikötése tilos.

Pompásan sikerült a sátospataki Stefánia karneválja

Csütörtökön este rendezte meg a sátospataki Stefánia jótékony álarcos és jelmezes bálját, amely Sátospatakon eddig soha nem tapasztalt siker jegyében zajlott le.

Felédhetetlenül szép volt az est műsora, melyet rendkívül nagy hozzáértéssel állítottak össze, pazarul halmozva az ötleteket és színpadi hatásokat. Egyetlen zavaró momentum sem bénította meg a filmszerűen pergő élvezetes műsort, amelynek keretében a szereplők minden műkedvelői sallangtól mentesen kifogástalan teljesítményt nyújtottak. Külön élményszámba ment a terem izléses és megkapó diszitése és átrendezése.

A jelmezbált egyébként Karnevál hercegevel az élén a jelmezesekek pompás felvonulása nyitotta meg, majd különböző nemzeti táncok aratták a megérdemelt sikert és viharos tapsokat.

Paizstetümentes gyümölcsfa 2—3—4 éves,
prima minőségben megrendelhető

Unghváry Sándor faiskolájában
NAGYKÖRÖSÖN

Ugyanott diszfa és szőlővessző is kapható

Kérjen árjegyzéket.

Lerakat létesítésére kaucióképes viszonteladókat keresek.

— Ebtal
mébe. A
felhívja az el
a birtokukba
végezt a vár
ruár hó 20-
be. Részlete
szokon.

— Kult
németi r
ban. A her
tantestülete
János iskola
kitűnően sik
dezett az isk
keretében. A
részét Stall
dezte a hely
Másik kim
György kám
szerű felkés
Mindkét rés
messzire tu
után várak
táncmulatsá
a falusi ifju
telligencia
rendezéséb
részét Tom
is. Ez est
résztvett P
felügyelő,
népművelés
lóné grófn
a Hernádn
Onga, Csa
harkány,
szöged, N
Siska és
genciája is

— Hus
lopásért
aljujhelyi
gálatadóját
21 pengő
abaujszánt
erősen 21

— M
Tiszaluc
velő ifjusá
házban m
tartott. Sz
renczy E.
3 felvonás
Szerepelt
Margitka,
nyik Ilonk
nyik Mag
Juhász Jó
József, V
Gyula, S
Kőrössi D
előadás k
dezés és
szabómes
Béla tani
jövendelm

— Al
zetőkép
lyam n
díjakkal
és Anyag
március
intézet
körut 6.
Beírás
között az
ahol a f
lapok a
zetesen

— **Ebtulajdonosok figyelmébe.** A város polgármestere felhívja az ebtulajdonosokat, hogy a birtokukban lévő ebeket adózás végett a városi adóhivatalnál február hó 20-ig okvetlenül jelentsék be. Részletes tudósítás a falragaszokon.

— **Kultürest a hernádnémeti rk. elemi iskolában.** A hernádnémeti rk. iskola tanstestülete február 4-én, Kallós János iskolaszéki elnök vezetésével, kitűnően sikerült kultürest rendezett az iskolán kívüli népművelés keretében. Az előadásnak színpadi részét Staller Ferenc tanító rendezte a helybeli falusi ifjúsággal. Másik kimagasló részét Bognár György kántortanító rendezte nagyszerű felkészültségű dalárdájával. Mindkét rész a falusi kereteket messzire túlhaladta. A kultürest után várakozáson felül sikerült táncmulatság volt, párhuzamosan a falusi ifjúság részére és az intelligencia részére. A mulatság rendezéséből arányosan vette ki részét Tomaskó Erzsébet tanítónő is. Ez estén és táncmulatságon résztvett Petreczky Jenő kir. főtanfelügyelő, Bencze András várm. népművelési titkár, Serényi Lászlóné grófnő családjával. Azonkívül a Hernádnémeti, Hernádkak, Geszt, Onga, Csanálos, Tiszaluc, Taktaharkány, Girincs, Köröm, Sajószöged, Nagycséc, Görömböly, Siska és Szinrmabesenyő intelligenciája is.

— **Huszonnapos fogház lopásért.** Kovács Juliánna sátoraljauhelyi lakost, ki Göncön szolgálataadját, dr. Róna Adolf orvost 21 pengő értékig meglopva, az abaujszántói kir. járásbírósg jogerősen 21 napi fogházra ítélte.

— **Műkedvelő előadás Tiszaluccon.** A tiszaluci műkedvelő ifjúság vasárnap este a Nép házban műkedvelő színi előadást tartott. Színpadra került Illyésné Ferenczy E. „Kolduskisasszony” c. 3 felvonásos vidám népszínműve. Szerepeltek: Vascsák Böske, Soós Margitka, Juhász Margitka, Bornyik Ilonka, Szabó Mariska, Bornyik Magduska, Buda Bertalan, Juhász József, Varga József, Pozbai József, Vascsák József, Huszár Gyula, Soós Gábor, Kiss Imre, Körössi Dezső, Szécsi László. Az előadás kitűnően sikerült. A rendezés és betanításért Péter István szabómestert s feleségét és Péter Béla tanítót illeti dicséret. A tiszta jövedelmet jótékony célra fordítják.

— **Allami gépjárművezetőképző (sofför) tanfolyam** nyílik meg leszállított tan díjakkal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében március 5-én este 1/27 órakor, az intézet Budapest, VIII., Józsefkörut 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges úrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők.

Hónapok óta garázdálkodó veszedelmes tolvaj bandát tett ártalmatlanná az ujhelyi rendőrség

Megírta a „Zemplén” azokat a sorozatos baromfi tolvajlásokat, amelyeket ismeretlen tettesek követtek el, végig fosztogatva a várost.

A rendőrséget valósággal elárastotta a baromfi és egyéb tolvajlásokról szóló bejelentések özöne.

A detektív csoport hetek óta tartó agilis nyomozása meghozta a kívánt eredményt és a napokban sikerült a veszedelmes tolvaj bandát Roszoly András, Pintér György helybeli, Pintér István tolcsvai és fiatal, de már is veszedelmes negyedik társuk személyében ártalmatlanná tenni.

Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy a város különböző részein 9 esetben követtek el baromfi tolvajlásokat. Beismerték továbbá, hogy január 21-én éjjel Schweiger Nándor helybeli lakos Andrassy utcai és február 6-án dr. Buza Béla felsőszőlőmői pincéjébe betörték és mindkét hely-

ről nagymennyiségű bort vittek el.

Beismerték azt is, hogy nemcsak Ujhelyben, hanem vidéken is garázdálkodtak. Bebizonyosodott az is, hogy a múlt év decemberében Tolcsván Lichmann József és Szemriczki Károly ot-tani lakosok pincéjét is feltörték és onnan nagymennyiségű bort loptak.

A nyomozás során megállapítást nyert az, hogy a lopott baromfi és bor kis részét családjukkal egyetemben elfogyasztották, a nagyobb részét pedig értékesítették.

Lapunk zártakor vett értesülés szerint a további nyomozás folytatását a tolcsvai csendőrség vette kezébe, mert alapos gyanu van arra, hogy az utóbbi időben ott elkövetett pince betörések is — a beismerett két eseten kívül — az ő lelküket terhelik. Mind a négyüket átszállították a tolcsvai csendőrségre.

Nagyszerű farsangi táncmulatságot rendezett a Bodroghközi Ipartestület

A „Bodroghközi Általános Ipartestület” február 4-én, vasárnap *Bornemissza Miklós* főszolgabíró védnöksége alatt igen jól sikerült zártkörű farsangi táncmulatságot rendezett Ricsén az építendő színház alapja javára.

A műsor keretében színre került Farkas Imre: „Iglói diákok” című 4 felvonásos színműve, melyet az Ipartestület műkedvelői gárdája kifogástalan összejátékban és vidéki viszonylatban kifogástalan, jó rendezésben adott elő, sok és megérdemelt tapsot aratva.

A szereplők közül külön ki kell emelni *Üveges Gyulát*, aki Odobina szerepében igazi színészi produkciót nyújtott. Nagyon jók voltak: Klein Pál, Vida Péter; nemkevesebbé dicséretre méltók Mór-

rus Bertalan, Szajkó Sándor, Rontó András és Iski Ferenc

Kisebb szerepekben jók voltak még Körmeny István, B. Jakab József, Körmeny Béla, Makray László, Dudás István és Ignác József.

Utóljára említjük meg a darab egyetlen női szereplőjét, az Évikét játszó Horváth Rózsikát, akit első hely illetne a beszámolóban.

A darab jól pergő rendezéséért és kifogástalan kiállításáért *Madarász Józsefet*, az Ipartestület legagilisabb tagját kell megdicsérni. Konferált *Zimmermann Pál*.

Az előadást reggelig tartó tánc követte. A mindvégig jó hangulatban lezajlott est szép jövedelmet hozott az Ipartestületnek.

Egy fuvaros halálos szerencsétlensége Erdőhorvátiban

Megrendítő szerencsétlenség áldozata lett hétfőn egy Sárospataki fuvaros, akit a saját szekéréről leomló farakomány olyan súlyosan megsebesített, hogy még a helyszínen meghalt.

Frank Péter sárospataki lakos hétfőn szekérével Erdőhorvátiba ment, ahonnan fát akart Patakra szállítani. A megrakott szekérrel Frank minden baj nélkül érkezett a hutai erdei utra, ahol az egyik zökkenőnél a szekér megbillent

és felfordult. A rakomány nagy robajjal zuhant a földre és maga alá temette Frankot, aki a haláltéknél szenvedett sérüléseibe pillanatok alatt belehalt.

A szerencsétlenség hírére Sárospatakról bizottság ment a helyszínre, ahol azonban dr. Révész *Menyhért* járási tisztiorvos már csak a beállott halált állapíthatta meg. Frank Péter holttestét hétfőn felboncolták.

— **A debreceni tábla február 26-án ítél a kispataki gyilkossági ügyben.** Nagy izgalmat váltott ki Sárospatakon a múlt évi június 6-án az a gyilkosság, melynek áldozata Márton József lóápoló, tettese pedig Juhász János kisegítő lóápoló volt. Mint ismeretes, Juhász a kora hajnali órákban egy kötőrő kalapáccsal több ütést mért az ágyban fekvő lóápolóra, aki súlyos sérüléseibe rövidesen belehalt. A csendőrség az ügyben letartóztatta Homolya Jánosné sárospataki asszonyt is, akit Juhász kihallgatása során felbujtással vádolt meg. A bűnügy főtárgyalását a múlt év októberében tartotta meg a saujhelyi kir. törvénytörvényes Kőröskényi-tanácsa, mely Juhász Jánost gyilkosság büntetéseért 10 évi fegyházra, Homolyánét pedig bűnsegédi bűnrészesség miatt 5 évi fegyházra ítélte. Fellebbezés folytán a bűnügy a kir. tábla elé került, amely a kispataki gyilkosság ügyében február 26-ára tűzte ki a tárgyalást. A táblai tárgyalásra csak Juhász Jánost kísérik át Debrecenbe, Homolyáné nincs megidévezve.

— **Az iparos cserkészek műkedvelő előadása** vasárnap este örvendetes bizonyosságát adta annak, hogy a cserkészek ma már köztudomásúan hasznos és elismerésre méltó mozgalmának hálás talaja van az ujhelyi iparostársadalomban. Az iparostanonciskola *Lipcsey Tivadar* és *Sipos József* parancsnok vezetésével 777 sz. Thék Endre cserkészcsoportjának vasárnap esti kis műkedvelői előadása iránt olyan érdeklődés nyilvánult meg, hogy az ipartestületi színház tekintélyes diszterme kicsinek bizonyult. Az előadás kétségtelenül újlag nagyban hozzájárult a mozgalom népszerűsítéséhez és az ujhelyi iparos társadalommal való megkedveltetéséhez, amit ez alkalommal is az ipartestület vezetőségének, *Poós József* elnöknek és *Cserniczky Kálmán* titkárnak a megértő támogatása tett elsősorban lehetővé.

— **Farsangi ünnepély.** A sátoraljauhelyi kegyes-tanítórendi reálgymnázium „Kazinczy” Önképzőköre február hó 11-én vasárnap d. u. 5 órakor az intézet tornatermében farsangi ünnepélyt rendez. Belépődíj nincs. Műsor megváltás 50 fillér.

— **Városi mozi műsora.** Február 13-án, kedden este 6 és 1/4 órakor „Király barátja” (Tom Mix) és a *Milliomos Golder*.

Február 14-én és 15-én szerdán és csütörtökön este 6 és 1/4 órakor „Szöke Bestia” (Anny Ondra).

Február 16-án este 6 és 1/4 órakor „A bor.”

Február 17. és 18-án szombaton este 6 és 1/4 órakor, vasárnap délután 4, este 6 és 1/4 órakor „Csók a sötétben.”

KÖZGAZDASÁG

A kartellkérdés és még valami

Írta: nemes Tátray László

A magyar nép rétegei közt egy sem akad, amelyik vér, érzés és tradíció szerint kereskedelmi szellemű. És így gazdasági kérdésekhez, nemzet vagy közgazdaságtanhoz alig-alig ért valaki. A nép megy eléje tálat jelszavak után, és ha rétegeiből valaki hatalomra jut, kénytelen a legtöbbször, ily kérdéseket illetőleg, nézeteit, elveit és ígéreteit feladni, mert a hatalmi helyzetben egészen mást lát mint látott akkor, amikor a boszorkánykonyhát csak kívülről volt szerencséje kritizálni.

Emlékezzünk csak a mult egyik általános óhajára az önálló vámterületet illetőleg. Az egész nemzet egy lélekkel követelte azt, hiányának tudta be háboru előtti bajainak nagy részét, hazaárulóknak nevezte nem egy olyan vezetőjét, ki nem volt ezen a véleményen. És ma, amikor megvan ez az önálló vámterület, hát bizony sóvárgunk vissza a régi állapot felé, mely kanaáni volt a maihoz képest.

Arról, amit a nemzet kartellkérdésnek nevez, röviden köteteket lehetne magyarázni. Helyszüke miatt csak pár nem ismert oldalról világítok rá a kérdéskomplexumra mint olyan, ki voltam pár évig kartellben levő vállalatnak vezető tisztviselője.

A kartellek bevallott és szemelőtt tartott célja a rentabilis és mentől rentabilisabb termelés. Legfőképpen a termelés olcsóbbá tétele, a fuvar csökkentése (a bevőhöz legközelebb eső termelési hely szállítja az árut) minőség javítása és lehető magas árak dikálása révén érik el ezt.

A felsorolt legfőbb tevékenységek közül a közvélemény csak a legutóbbit, a magas árak elérésének tevékenységét kifogásolja. Pedig ez nem hibája és rajta nincs kifogásolni való. A magas árak által tökéletesül össze, ami lehetővé teszi nemcsak a vállalat továbbfejlesztését, hanem iparcikkeinek térhódítását külföldi területeken is, hol áldozatok árán lehet csak konkurrenciát csinálni. De ez a tökéletesítés lehetővé teszi a korszerű haladást is, a munkások és tisztviselők rendes dotálását is és ez a tökéletesítés adja az ország gazdasági erejének jó részét. Amerika és Európa legtöbb államának fejlődése szigorúan együtt jár a ringek, kartellek és trösztök, szindikátusok és monopóliumok fejlődésével.

Az árak alakulására nagyon sok tényező hat és pedig mérsé-

kelőleg. Ha valaki nem hinné, úgy indokolja meg, hogy mért éppen ennyi meg ennyi valamely kartellárú ára és mért nem még egyszer annyi. Hiszen a határ zárva, konkurrens nincs, a kormány nem lép közbe, tehát lehetne.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a világ nagyobbik fele él ilyen rendszer mellett, jól él ilyen rendszer mellett, hogy a másik rendszer még csak kialakulóban van, de hogy ott a szovjetnél meg pláne kartellban van minden és végül azt, hogy mi kis Magyarország sohasem fogunk tudni az ár ellen uszni.

Ha a pesti, dunaparti kofának szabad ép úgy kartellt alkotni mint az ujhelyinek és a tojást nem adni olcsóbban mint ennyiért meg annyiért, ha neki szabad hajnalban összevásárolni az egész felhozatalt és így urrá lenni az egész piacon, ha a gazdának még nem rég is szabad volt minden percben többet kérni termékéért, hiába halt ettől majdnem éhen annak idején az egész munkás középosztály, ha a háziur követelhetette a lelépési díjat elköltözni akaró lakójától, máskülönben nem engedve azt kiköltözni, ha leállíthatta a liftet stb., hogy rentabilitását növelje, ha a bank szedhet annyi költséget és ezáltal kamatot, amennyit akar, stb., stb., akkor a gyárosnak és kartelljének sem lehet megtiltani, hogy annyit kérjen amennyit akar.

A kartell egy kinnal, lemondással, fogcsikorgatással és óriási munkával és tudással létrejövő szerv, egy-egy termelési ág quasi egyeteme. Megrendszabályozása többet ártana mint használna. Ne ezzel segítsünk a bajokon. Tessék egyesülni a bevő közönségnek is és a termelőknak is! Legyenek ök is egységesek. Tagadják meg széthuzó mivoltukat és egyesüljenek! Állítsanak szembe kartell a kartellel, de ne várják meg megérettiket a kormány sültgalambal. És ne azt követeljék, hogy le a kartellekkel, hanem azt, hogy le azokkal, kik pénzt visznek külföldre. Ez az útja a boldogulásnak!

KERESZTÉNY (keresztényen)

URIHÖLGYET

perfekt gyors- és gépirással, jó összeköttetésekkel irodánkban alkalmaznánk. *Takarékosság (Népbank)* helyisége Rákóczi-utca 9.

A gazdák várják be nyugodtan a gabonaexport megszervezését

A vidék számos helyén olyirányu mozgalom van alakulóban, melynek célja a gazdákat a gabonaexportban való részvétellel bizonyos alkalmi egyesülésekbe tömöríteni. A mozgalom vezetői a gazdáknak egy-két pengős exportfelárakat helyeznek kilátásba.

Mint hogy a gabonaexport kérdésében folyó külkereskedelmi tárgyalások még nem nyertek befejezést, ezidőszert még nem is lehetnek ismeretesek azok a feltételek, amelyek mellett a gabonaexport lebonyolítást fog nyerni.

Tény, hogy illetékes helyeken az a törekvés, hogy *exporthaszonban maguk a termelők részt vesznek, mégpedig akként, hogy az*

előnyök lehetőleg minden gazda részére biztosítottassanak, egyszersmind azonban meglegyen a garancia arra is, hogy a magyar buza jövőbeli elhelyezési lehetőségei — különös tekintettel a minőségi exportra — kárt ne szenvedjenek.

A gabonaexportra vonatkozó külkereskedelmi tárgyalások befejezése után a gazdatársadalom az elérhető bel- és külföldi árkorról, a feltételekről és egyéb körülményekről a legpontosabb felvilágosításokat fogja kapni és intézkedés fog történni abban az irányban is, hogy a külföldi gabonaértékesítésre elsősorban hivatalos összes tényezők a legteljesebb mértékben a gazdaközönség rendelkezésére álljanak.

Kedvezményes utazás a mezőgazdasági kiállításra

A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium a március 22—26 napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállításra felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztosít a M. kir. Államvasutakon és a kezelésében levő helyi érdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadták az önálló igazgatással bíró hazai vasutak és hajózási vállalatok is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára a Máv és az összes többi társulatok vonalaira egységesen 1.— pengő, melyet ezen összeg beküldése s az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak közlése mellett az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX. Köztelek-u. 8.) kell igényelni, de

beszerezhető az utazási irodák, gazdasági egyesületek, gazdakörök és szövetkezetek útján is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 16 től 26-ig, a visszautazásra március 22-től április 1-ig bezárólag érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályon 50 százalékos kedvezményre jogosít.

A külföldi látogatók részére a szomszéd államok vasutai szintén jelentős utazási kedvezményeket engedélyeztek, a m. kir. külügyminiszterium pedig lehetővé tette, hogy vizum nélkül lehet a kiállítás időpontjában Magyarországra utazni és azt utólag, a kiállítás színhelyén díjmentesen lehet megszerezni, csekély kezelési költség lerovásával.

Tokaji járás főszolgabírájától.

Szám: 318/1934.

Pályázati hirdetmény

Zemplén vármegye tokaji járásához tartozó Tarcal községben üresedésben lévő és ezidő szerint helyettesítés útján betöltött

két községi irodatiszti állásra

pályázatot hirdetek.

Az állások javadalma a 62.000/1926. B. M. számú rendeletben megállapított fizetés és lakbér.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket — négy középiskola elvégzését — eddigi működésüket, valamint erkölcsi és politikai magatartásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi február hó 26. napjának déli 12 órájáig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás idejét később fogom kitűzni.

Tokaj, 1934. január 26.

Fejér Andor
főszolgabíró.

2—2